

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра ділової іноземної мови

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Основи усного перекладу»
на 2025/2026 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	4 курс, 7 семестр
Освітня програма/спеціалізація	035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»
Спеціальність	035 Філологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який викладає цю дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання, посада

Воскобойник Валентина Іванівна
к.філол.н., доцент,
доцент кафедри ділової іноземної мови

Контактний телефон	+38 0953100377
Електронна адреса	suc7us@ukr.net
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	онлайн: електронною поштою за розкладом http://www.im.puet.edu.ua/ (Інформація для студентів)
Сторінка дистанційного курсу	https://lms.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=4378

Опис навчальної дисципліни «Основи усного перекладу»

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування навичок професійного усного двостороннього перекладу з англійської на українську мову та з української на англійську мову, у т.ч. й у сфері економіки, менеджменту, фінансів, харчової промисловості та індустрії гостинності.
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції – 16 год., практичні заняття – 20 год., самостійна робота – 54 год.)
Форми та методи навчання	Форми організації навчання: лекції, практичні заняття, самостійна робота студентів (аудиторна та позааудиторна). Методи: за характером пізнавальної діяльності студентів (проблемного навчання (проблемний виклад матеріалу, дискусія, створення проблемних ситуацій); репродуктивний метод (використання завдань на відтворення знань та способів інтелектуальної та практичної діяльності); пояснювальний метод; частково пошуковий (продуктивні вправи); дослідницький (творчі роботи). методичні прийоми (вербальні (розповідь, пояснення, дискусія); прикладні (практичні завдання з усного перекладу).
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: усний контроль (усний індивідуальний, усний фронтальний, поточне усне опитування на практичних заняттях, усний переклад); письмовий контроль; виконання практичних завдань; модульне тестування; підсумкова модульна робота Підсумковий контроль: екзамен.
Базові знання	Наявність ґрунтовних знань з української мови та основної іноземної мови (англійської)
Мова викладання	Українська/англійська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
ПР 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації. ПР 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо. ПР 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності. ПР 20. Використовувати інформаційні та додаткові ресурси з метою оптимізації якості виконання перекладацької діяльності у сферах економіки, менеджменту та фінансів, а також у галузі харчової інженерії та індустрії гостинності.	ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. СК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється). СК 12. Здатність до організації ділової комунікації. СК 13. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в галузях економіки, менеджменту та фінансів. СК 14. Здатність здійснювати перекладацьку діяльність в галузі харчової інженерії та індустрії гостинності.

Тематичний план навчальної дисципліни «Основи усного перекладу»

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Основні аспекти усного перекладу		
Тема 1. Основні аспекти усного перекладу	Усний переклад як практична діяльність. Основні підходи до дослідження перекладу. Види усного перекладу. Поєднання мов при усному перекладі. Регулятивні органи для усних перекладачів та асоціації перекладачів/усних перекладачів. Необхідні уміння усного перекладача. Кодекс етики усного перекладача.	Виконання навчальних завдань. Усний переклад текстів.
Тема 2. Контекст та контекстуальні зв'язки в усному дискурсі	Текст, контекст і дискурс. Типи контекстів. Контекстуальні зв'язки в усному перекладі. Рекомендації для перекладачів.	Виконання навчальних завдань. Усний переклад текстів.
Тема 3. Семантичні аспекти усного перекладу	Семантична структура усного повідомлення та його основні компоненти. Роль тематичного та рематичного компонентів у розумінні та інтерпретації усних повідомлень. Відображення «оцінного компонента» повідомлень в усному перекладі. Семантична надмірність як одна з основних властивостей усного дискурсу. Способи забезпечення семантичної надмірності усних повідомлень.	Виконання навчальних завдань. Усний переклад текстів.
Тема 4. Лексичні аспекти усного перекладу.	Поняття «фокуса значення». Усний переклад термінологічної лексики. Усталені фрази (кліше) та фразеологічні одиниці (ідіоми): способи їх перекладу.	Виконання навчальних завдань. Усний переклад текстів.

	Особливості відтворення в усному перекладі окремих груп лексичних одиниць : числівників, власних назв, специфічних елементів національного лексикону, національно забарвлених ідіом, скорочень, акронімів, неологізмів.	
Тема 5. Граматичні аспекти усного перекладу.	Граматичні труднощі в розумінні усних текстів. Проблеми відтворення англійських артиклів. Труднощі перекладу дієслівних часів. Особливості перекладу умовних конструкцій. Усний переклад стверджувальних та заперечних конструкцій. Розуміння «внутрішньої синтаксичної структури» повідомлень вихідної мови усними перекладачами. Порядок слів та синтаксичні трансформації в усному перекладі.	Виконання навчальних завдань. Усний переклад текстів. Підсумкове модульне тестування.
Модуль 2. Види усного перекладу та перекладацькі прийоми		
Тема 6. Лакуни (пропуски, пробіли) в усному дискурсі.	Поняття «лакун» у сприйнятті усного дискурсу. Види «лакун» та їх характеристика. Способи заповнення «лакун» в процесі усного перекладу.	Виконання навчальних завдань. Усний переклад текстів.

Тема 7. Усний послідовний переклад. Особливості перекладацького скоропису.	Основні принципи усного послідовного перекладу. Рекомендації для професійного усного послідовного перекладу. Способи покращення навичок усного послідовного перекладу. Універсальний перекладацький скоропис та його особливості. Що слід записувати. Способи покращення навичок перекладацького скоропису.	Виконання навчальних завдань. Усний переклад текстів.
Тема 8. Усний синхронний переклад.	Визначення усного синхронного перекладу. Відмінності між професійним синхронним перекладом та іншими видами перекладу. Основні вимоги до професійного усного синхронного перекладу. Рекомендації, що полегшують роботу перекладача-синхроніста. Функціональна система усного синхронного перекладу.	Виконання навчальних завдань. Усний переклад текстів.
Тема 9. Спеціалізований усний переклад	Особливості спеціалізованого усного перекладу. Переклад в галузі харчових технологій та індустрії гостинності. Особливості усного перекладу в сфері менеджменту, фінансів, економіки.	Виконання навчальних завдань. Усний переклад текстів. Підсумкове модульне тестування.

Інформаційні джерела Основна література

1. Літвіняк О. Збірник вправ для занять з усного перекладу(англо-українська мовна пара). Вінниця : Нова книга, 2019. 232 с.
2. Максимов С.Є. Усний двосторонній переклад (англійська та українськомови). Теорія та практика усного двостороннього перекладу для студентів факультету перекладачів та факультету заочного та вечірнього навчання (+ 2 компакт-диски): навч. посібник. / видання друге, виправлене та доповнене. К.: Ленвіт, 2007. 416 с.
3. Мірам Г. Е. Тренінг-курс двостороннього послідовного перекладу(англо-українська мовна пара. Київ : Ніка-Центр, 2013. 228 с.
4. Основи усного перекладу: збірник вправ / уклад. А. А. Король. Чернівці : ЧНУ. 2022. 117 с.
5. Основи усного перекладу : навчальний посібник / Укладачі С. В. Новоселецька, О. А. Пелипенко. Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2018. 272 с.
6. Ребрій О. В. Основи перекладацького скоропису. Вінниця : Нова Книга, 2019. 152 с.
7. Саприкін С. С., Чужакін А. П. Світ усного перекладу: навчальний посібник. Вінниця : Нова Книга, 2020. 224 с.
8. Смирнова М.С., Хоровець В.Є. Основи усного перекладу: Навчальний посібник для студентів спеціальності 035 Філологія. Переклад (англійська) / Укладачі: М.С. Смирнова, В.Є. Хоровець. Маріуполь: вид-во МДУ, 2020. 121 с
9. Швачко С. О. Проблеми синхронного перекладу : навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів. Вінниця : Фоліант. 2018. 112 с.

Додаткова література

1. Гладуш Н. Ф. Прагматика перекладу: навч. посібник. К.: Видав. Центр КНЛУ, 2007. 104 с.
2. Гон О.М. Практикум з усного перекладу: Мультимедійний формат. Навчальний посібник з англійської мови для студентів вищих навчальних закладів (+компакт-диск). К.: ТОВ Імідж Принт, 2011. 152 с.
3. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури на українську мову: Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанровостилістичні проблеми. Вінниця: Нова Книга, 2002. 564 с.
4. Карабан В. І., Мейс Дж. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську мову : навч. посібник- довідник для студентів вищих закладів освіти. Вінниця : Нова Книга, 2019. 608 с.
5. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). Вінниця: НОВА КНИГА, 2003. 488 С.
6. Манакін В. М. Мова і міжкультурна комунікація: навч. посіб. К.: ВЦ «Академія», 2012. 288 с.

7. Мірам Г., Гон О., Морозов В., Гулик В., Голованчук М. Практикум з усного перекладу: Мультимедійний формат: посібник з англійської мови для ВНЗ. (+ компакт-диск). Київ, 2005. 152 с.
8. Основи перекладу: граматичні та лексичні аспекти : навч. посіб. / за ред. В. К. Шпака. К.: Знання, 2005. 310 с.
9. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови). Теорія та практика перекладацького аналізу тексту для студентів факультету перекладачів. К.: Ленвіт, 2012. 206 с.
10. Прус С. І., Клименко О. Л. Практика перекладу: навч. посіб. для студентів спеціальності "Переклад" (англійська мова). Запоріжжя : ЗНУ, 2007. 116 с.
11. Свідер І. А. Lexical aspects of translation: навчально-методичний посібник для філологічних спеціальностей. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2021. 192 с.
12. Chernov G. V. Inference And Anticipation In Simultaneous Interpreting: A Probability-prediction Model. Philadelphia, 2014. 299 p.

Електронні ресурси

1. <https://dictionary.cambridge.org/>
2. <https://www.dictionary.com/>
3. <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/>
4. <https://www.collinsdictionary.com/>
5. <https://www.merriam-webster.com/>
6. <https://www.ldoceonline.com/>
7. <https://www.grammarly.com/>
8. <https://www.britannica.com/dictionary>

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакети програмних продуктів Crowdin, SmartCat, Memsourse.
- Пакет програмних продуктів Google Docs.
- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання здобувачів вищої освіти.

Положення про організацію освітнього процесу puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-1.pdf

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти [polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf](https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf)

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості [por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf](https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf)

Політика щодо відвідування. відвідування занять є обов'язковим компонентом.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувачі вищої освіти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність»; списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_students.pdf

Положення про академічну доброчесність [polozh_akadem_dobrochesnist.pdf](https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf)

Положення про запобігання академічного плагіату [polozhennya-pro-zapobigannyavypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf](https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannyavypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf)

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти [polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf](https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf)

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти

<https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>

інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій [polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf](https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf) Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену

[poloz_pro-apel_pidskontr.pdf](https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poloz_pro-apel_pidskontr.pdf)

уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції Запобігання та виявлення корупції - ПУЕТ

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Безпека освітнього середовища:

Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності»

<http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни «Основи усного перекладу»

розраховується через поточне оцінювання (відповідно до робочої програми навчальної дисципліни):

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1. Основні аспекти усного перекладу	
Тема 1. Переклад як процес міжмовного та міжкультурного спілкування	
Знання теоретичного матеріалу	2
Виконання усного двостороннього перекладу	3
Тема 2. Контекст та контекстуальні зв'язки в усному дискурсі	
Знання теоретичного матеріалу	2
Виконання усного двостороннього перекладу	3
Тема 3. Семантичні аспекти усного перекладу	
Знання теоретичного матеріалу	2
Виконання усного двостороннього перекладу	3
Тема 4. Лексичні аспекти усного перекладу	
Знання теоретичного матеріалу	2
Виконання усного двостороннього перекладу	3
Тема 5. Граматичні аспекти усного перекладу.	
Знання теоретичного матеріалу	2
Виконання усного двостороннього перекладу	3
Виконання модульного тесту 1	5
Модуль 2. Види усного перекладу та перекладацькі прийоми	
Тема 6. Лакуни (пропуски, пробіли) в усному дискурсі	
Знання теоретичного матеріалу	2
Виконання усного двостороннього перекладу	3
Тема 7. Усний послідовний переклад. Особливості перекладацького скоропису	
Знання теоретичного матеріалу	2
Виконання усного двостороннього перекладу	3
Тема 8. Усний синхронний переклад	
Знання теоретичного матеріалу	2
Виконання усного двостороннього перекладу	3
Тема 9. Спеціалізований усний переклад	
Знання теоретичного матеріалу	2
Виконання усного двостороннього перекладу	3
Виконання модульного тесту 2	5

Виконання підсумкового тесту	5
Підсумковий контроль – екзамен	40
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
Науково-дослідна	Участь у студентський олімпіаді, гуртку, об'єднання тощо	10

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 10 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни